

Aplec de notícies sobre'ls Moluscs de Catalunya
i catàlec provisional dels mateixos

PER

MANEL de CHIA

(Continuació)

barbata, Linné.

Llansà (Maluquer), Rosas (Tomàs), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Graells, Hidalgo, Martorell), Vilanova y Calafell (Samà).

Crech que la *M. phaseolina*, Philippi, que cita a Vilassar el Sr. Tomàs ha de referirse a aquesta especie: l'examen d'un considerable nombre d'exemplars d'aquella procedencia, aixís ho prova, puig tots tenen les barbes verament denticulades.

Martorelli, Hidalgo.

Costas de Garraf (Almera y Bofill), Ampordà (Tomàs).

Gén. LITHODOMUS, Cuvier.

lithophagus, Linné.

La-Escala (Tomàs), Barcelona (Hidalgo).

Gén. MODIOLARIA, Beck.

costulata, Risso.

Pineda (Tomàs), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Vilanova y Calafell (Samà).

marmorata, Forbes.

Pineda (Tomàs), Mataró (Salvaña), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Llobregat (Hidalgo), Vilanova y Calafell (Samà).

Per a designar aquesta espècie o sencilles varietats d'ella, s'han usat les denominacions de *M. discors*, Linné y *Crenella discrepans*, Montagu que són sinònimes, y que s'apliquen a una espècie dels mars boreals. Amb el primer nom s'ha citat a Pineda y a Vilassar (Tomàs), y amb el segon a Barcelona (Martorell).

sulcata, Risso.

Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova y Calafell (Samà).

ARCIDAE

Gén. ARCA, Linné.

barbata, Linné.

Catalunya (Graells), Llansà (Maluquer), Mataró (Hidalgo), Vilassar (Salvaña, Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Martorell), Calafell (Samà).

El Sr. Maluquer cita a Llansà la var.

elongata, B. D. D.

Diluvii, Lamarck.

Sitjes (Hidalgo, Martorell).

Crech que l'*A. antiquata*, Linné citada a Mataró pel doctor Hidalgo, deu ser una var. d'aquesta espècie. L'*A. antiquata*, L. es una espècie exòtica.

lactea, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Martorell, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Tomàs), Vilanova y Calafell (Samà).

Se han trobat les vars.

Gaymardi, Payraudeau.

Vilanova y Calafell (Samà),

obliqua, Philippi.

en les mateixes localitats y pel propi recolectó, y

Quoyi, Payraudeau.

Pineda y Vilassar (Tomàs), Vilanova y Calafell (Samà).

D'aquestes vars. la segona sembla qu'ofereix diferències ben

marcades, que permeten erigir-la en espècie; l'última es presa per molts com forma típica de l'*A. lactea*, S.

Noae, Linné.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Calafell (Samà).

Poli, Mayer.

Vilassar (Tomàs), Vilanova (Samà).

Espècie molt pròxima al *A. diluvii*. Lam., y pot ser solsament var. d'ella.

pulchella, Reeve.

Llansà (Bofill), Vilanova (Samà).

scabra, Poli.

Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Barcelona (Elera), Garzof (Hidalgo).

tetragona, Poli.

Rosas (Tomàs), S. Pol (Hidalgo, Martorell), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Tomàs), Badalona (Hidalgo), Vilanova (Samà).

Gén. PECTUNCULUS, Lamarck.

cmabiulatus, Poli.

Llansà (Maluquer), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Fontanes, Martorell).

glycimeris, Linné.

Pineda (Tomàs), Barcelona (Martorell, Elera).

Es possible que alguna o algunes de les cites de l'espècie anterior se refereixin a aquesta o al contrari. Dels *Pectunculus* de nostres costes es solsament de fàcil determinació el *P. violacescens*, Lamarck.

pilosus, Linné.

Llansà (Maluquer), Mataró (Salvaña), Masnou (Maluquer), Barcelona (Lacase-Duthiers, Hidalgo, Martorell, Monterosato), Calafell (Samà).

Lacaza-Dutiers cita a Barcelona la forma
lineata, Philippi
que no es altre cosa que la primera edat d'aquesta especie.

violacescens, Lamorata.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salva-
ña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo,
Martorell, Montesvato, Elera), Costas de Garraf (Almera y Bofill),
Sitjes (Hidalgo), Vilanova y Calafell (Samà), Tortosa, S. Carlos
de la Ràpita (Hidalgo).

La forma, y sobretot la coloració d'aquesta especie es molt
variable.

NUCULIDAE

Gén. NUCULA, Lamarck.

nucleus, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), Pineda (Tomàs), Vilassar (Zulueta),
Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova y
Calafell (Samà).

La var.

radiata,

se cita de Mataró (Hidalgo, Salvaña) y de Barcelona (Hidalgo).

nitida, Sowerby.

Rosas (Tomàs), Vilanova y Calafell (Samà).

sulcata, Bronn.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Calella (Martorell), Mataró
(Salvaña), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell,
Elera), Vilanova y Calafell (Samà).

tenuis, Montagu.

Vilassar (Tomàs).

Gén. LEDA, Schumacher.

fragilis, Chemnitz.

Pineda (Tomàs), Vilanova y Calafell (Samà).

pella, Linné.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Martorell), Vilanova y Calafell (Samà).

SOLENOMYDAE

Gén. SOLENOMYA, Lamarck.

togata, Poli.

Vilanova (Samà).

CHAMIDAE

Gén. CHAMA, Linné.

gryphina, Lamarck.

Port de la Selva (Col. del A.).

gryphoides, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), De Rosas al Cap de Creus, Pineda (Tomàs), Vilassar Zulueta, (Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Martorell), Vilanova y Calafell (Samà).

CARDIIDAE

Gén. CARDIUM, Linné.

aculeatum, Linné.

Llansà (Maluquer), Rosas (Hidalgo, Tomàs), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova y Calafell (Samà), Tarragona (Hidalgo).

Deshayesii, Payraudeau.

Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Martorell, Salvaña).

Especie pròxima al *C. echinatum*, Linné, però ben distinta d'ell, per ses costelles més nombroses y per la forma de les papiles, que son grans, copiliformes y laminoses. En el Museo Martorell hi ha un exemplar perfectament típic procedent de Mataró.

echinatum, Linné.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Martorell), Barcelona (Elera).

La var.

mucronata, Poli, (*C. mucronatum*, Poli)

que molts consideren com espècie diferent, se troba a Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Barcelona (Hidalgo, Martorell) y Vilanova y Calafell (Samà).

edule, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), Rosas (Hidalgo, Bofill), La Escala (Tomàs), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Graells, Hidalgo, Martorell, Elera), Calafell (Samà).

Se han citat les vars.

Lamarcki, Reeve.

a Pineda (Tomàs) y Calafell (Samà) y la

belgica, Malzine—*obtrita*, Locard

a Barcelona (Tomàs) y Vilanova (Samà).

erinaceum, Lamarck.

Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta), Barcelona (Hidalgo, Martorell).

exiguum, Gmelin.

Pineda (Tomàs), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Martorell).

La var.

commutata, B. D. D.—*parva*, Philippi

ha sigut trobada a Calafell (Samà).

fasciatum, Montagu.

Vilassar (Tomàs).

minimum, Philippi.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs).

norwegicum, Spengler,

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova (Samà).

Aquesta espècie y la següent formen part del gènere *Laevicardium*, Swainson.

oblongum, Chenvita.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), S. Pol (Martorell), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Col. del A.), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Eleva), Calafell (Samà).

papillorum, Poli.

Llansà (Bofill, Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova y Calafell (Samà).

El Sr. Maluquer ha recullit a Llansà les var.

aurea, B. D. D. y
maculata, Brusina,

naucicostatum, Sowerby.

Rosas (Hidalgo), Pineda (Tomàs), Mataró (Salvaña), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova y Calafell (Samà).

roseum, Lamarck.

Calafell (Samà).

tuberculatum, Linné.

Pineda (Tomàs), S. Pol (Elera), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Graells, Hidalgo, Martorell, Elera), Vilanova y Calafell (Samà), Tarragona y S. Carlos de la Ràpita (Hidalgo).

Se han citat les vars.

alba, Monterosato.

a Pineda (Tomàs).

zonata, Monterosato)

a Llansà (Maluquer) y

rustica, Linné (*C. rusticum*, L.)

a les costes de Garraf (Almera y Bofill).

LUCINIDAE

Gén. LUCIN, Bruguiere.

borcalis, Linné.

Pineda (Tomàs), Mataró (Salvaña).

spinifera, Montagu.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell).

Gén. LORIPES, Poli.

fragilis, Philippi.

Barcelona (Hidalgo).

lacteus, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), Pineda (Tomàs) Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell, Elera); Vilanova y Calafell (Samà).

La *L. Desmaresti*, Payraudea citada a Vilanova (Samà) y Salou (Tomàs), crec que deu ser considerada com una var. d'aquesta especie. La verdadera *L. Desmaresti*, Paytier. es de Alger.

Gén. FAGONIA, Recluz.

reticulata, Poli.

Llansà (Bofill, Maluquer), Rosas (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell).

La *Lucina transversa* Brown citada a Vilassar es una *Fagonia*, que pel seu estat de conservació no crec fàcil de determinar.

Gén. DIVARICELLA, Martens.

divaricata, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Calafell (Samà), Salou (Tomàs).

Gén. AXINUS, Sowerby.

flexuosus, Montagu.

Pineda (Tomàs).

UNGULINIDAE

Gén. DIPLODONTA, Bronn.

rotundata, Montagu.Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvañà), Vilassar (Tomàs),
Barcelona (Hidalgo, Martorell), Calafell (Samà).

ERICINIDAE

Gén. KELLYA, Turton.

sabetia, Costa.

Rosas (Hidalgo), Mataró (Salvañà), Vilassar (Tomàs).

Gén. LASAEA, Leach.

subra, Montagu.

Mataró (Salvañà).

GALEOMMIDAE

Gén. GALEOMMA, Turton.

Turtoni, Sowerby.Mataró (Hidalgo, Martorell, Salvañà), Vilassar (Col. del A.),
Barcelona (Hidalgo).

ASTARTIDAE

Gén. ARTASTE, Sowerby.

fusca, Poli.Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Mar-
torell, Salvañà), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo), Vila-
nova (Samà).*sulcata*, Da Costa.

Llansà (Maluquer), Mataró (Martorell, Salvañà).

triangularis, Montagu.
Vilassar (Tomàs).

ISOCARDIIDAE

Gén. ISOCARDIA, Lamarck.

cor, Linné.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Martorell, Salvaña), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo), Vilanova y Calafell (Samà).

Gén. CORALLIOPHAGA, Blainville.

lithophagella, Lamarck.

Barcelona (Hidalgo).

El Dr. Hidalgo no l'inclou en son darrer Catàlech, i per lo tant es de creure que té per errada sa primera cita. Els autors de «Les Mollusques marins du Roussillon» la senyalen a Banyols, Paulilles y Colliure, localitats les més pròximes de la costa francesa.

CARDITIDAE

Gén. CARDITA, Buguière.

aculeata, Poli.

Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova (Samà).

antiquata, Linné.

Mataró (Salvaña).

La separen alguns de los demás *Cardita* pera formar el gènere *Venericardia*, Lamarck.

calyculata, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), Rosas, La Escala, Lloret, Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo).

El Sr. Maluquer cita a Llansà les vars.

oblonga, Réquien y

unicolor, B. D. D.

trapezia, Linné.

Sols se ha citat d'aquesta especie la var. *muricata*, Poli
(*C. squamosa*, Lamarck).
a Barcelona (Martorell).

VERENIDAE

Gén. MERETRIX, Lamarck

Chione, Linné.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Calella (Hidalgo), Mataró
(Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer),
Barcelona (Graells, Hidalgo, Martorell, Eleva), Vilanova y Ca-
lafell (Samà).

rudis, Poli.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña),
Barcelona (Hidalgo, Martorell, Elera), Calafell (Samà).

S'han citat les vars.

gracilentia, Locard (*M. gracilentia*, Loc.).
Barcelona (Tomàs) y Vilanova (Samà);
mediterranea, Tiberi,
rugosa, Locard
abdós a Pineda (Tomàs).

Gén. GOULDIA, Adams.

minima, Montagu.

Llansà (Bofill, Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo,
Martorell, Salvaña), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo,
Martorell).

El Sr. Tomàs ha recullit a Pineda la var.
striata, Locard.

Gén. DOSINIA, Linné.

exoleta, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo,
Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hi-
dalgo, Martorell, Elera).

lupinus, Linné.

Llansá (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo), Salvanià, Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell, Paetu), Calafell (Samà).

La var.

linctæ, Pulteney

se cita a Mataró (Hidalgo), Barcelona (Graells, Hidalgo).

Don Ramón de Bolós i Saderra

(A. C. S).

Lo dia 2 de Febrer passat morí en sa vila d'Olot D. Ramón de Bolós, fill segon de l'antiga i distingida familia dels Bolós, entusiasta naturalista dedicat desde sa joventut al estudi de les ciències naturals y molt especialment de la Botànica, continuant també en això la gloriosa tradició de sa familia.

Estudià la carrera de Farmacia en aquesta Universitat, essent deixeble del eminent botànic D. A. C. Costa.

Era tanta la seua afició a l'Historia Natural, que entremix dels horrors i etzars de la guerra civil en que, portat per ses idees polítiques, figurà en l'exèrcit carlista, trobava temps de recullir exemplars amb que augmentar ses colleccions de Botànica, Malacologia, Mineralogia, etc., etc.; de manera, que al final de la campanya, estant al front de la farmacia del hospital de Camprodón, va entrar en aquella vila considerada neutral, lo general Chacón y quedà admirat, al visitar l'hospital, de les colleccions del Sr. Bolós, elogiantles en gran manera y ordenant que tot li fos respectat.

Acabada la guerra s'establí a sa ciutat nadiua y allí transcorregué sa vida entre l'exercici de sa carrera y sos estudis científics, especialment la Botànica, en que adquirí merescut rendim.

Formà un interessant Herbarí y diferents colleccions de mineralogia, entomologia y malacologia que cuidaba amorosament y tenia sempre a disposició de sos col·legues.